

**ITAKA-CENTRUM POSZUKIWAŃ LUDZI ZAGINIONYCH
SPRAWOZDANIE MERYTORYCZNE Z DZIAŁALNOŚCI
ORGANIZACJI POŻYTKU PUBLICZNEGO
W ROKU 2009**

1.

Nazwa organizacji: ITAKA-Centrum Poszukiwań Ludzi Zaginionych
Adres siedziby: ul. Emilii Plater 47, 00-118 Warszawa
Adres korespondencyjny: 00-958 Warszawa 66, skr. poczt. 127
Data wpisu do Krajowego Rejestru Sądowego: 22 marca 1999 r.
Nr KRS: 0000126459
REGON: 014940850

Członkowie Zarządu Fundacji:

- Wojciech Tochman – prezes (do 14.11.2009 r.),
- Michał Czyżewski – wiceprezes (do 14.11.2009 r.),
- Ewa Jakoniuk – sekretarz (do 14.07.2009 r.),
- Anna Dziurka – członek (od 14.07.2009 r.),
- Teresa Niewójt – sekretarz (od 14.07.2009 r.),
- Andrzej Pietrucha – członek (od 14.07.2009 r.),

Uwaga:

W 2009 r. uległ zmianie skład Zarządu Fundacji.

Na posiedzeniu Rady Fundacji w dniu 14 lipca 2009 r. została odwołana z pełnionej funkcji Ewa Jakoniuk (po wcześniejszym złożeniu rezygnacji). Tego dnia, Rada Fundacji powołała w skład Zarządu Fundacji Annę Dziurkę, Teresę Niewójt oraz Andrzeja Pietruczę.

Na posiedzeniu Rady Fundacji w dniu 14 listopada 2009 r. rezygnację z pełnionej funkcji złożyli Wojciech Tochman – prezes Zarządu Fundacji oraz Michał Czyżewski – wiceprezes Zarządu Fundacji. Rada Fundacji przyjęła niniejsze rezygnacje. Jednocześnie Wojciech Tochman na mocy § 11 pkt 3. Statutu Fundacji wszedł w skład Rady Fundacji. Od 14 listopada 2009 r. zarządzaniem Fundacją ITAKA zajmują się pozostali członkowie Zarządu Fundacji, w składzie: Anna Dziurka – prezes, Andrzej Pietrucha – wiceprezes, Teresa Niewójt – sekretarz. Zarząd Fundacji w nowym składzie został zatwierdzony przez Sąd i wpisany do KRS w dniu 15 stycznia 2010 r.

Cele Fundacji

Celem Fundacji jest niesienie wszelkiej pomocy ludziom dotkniętym problemem zaginięcia, w szczególności osobom zaginionym, ich rodzinom oraz osobom zagrożonym zaginięciem.

Misja organizacji

Fundacja ITAKA - Centrum Poszukiwań Ludzi Zaginionych jest organizacją pozarządową, istnieje od 1999 roku. Zajmuje się świadczeniem kompleksowej pomocy osobom zaginionym i ich rodzinom. Fundacja ma za zadanie poszukiwać zaginionych, przeciwdziałać zjawiskom wykluczenia społecznego i pomagać w poszukiwaniu ludzi zaginionych oraz osobom dotkniętym problemem zaginięcia w kraju i za granicą bez względu na charakter i czas zaginięcia, jak również informować opinię publiczną o problemach społecznych i o konsekwencjach zaginięcia bliskiej osoby dla jej rodziny.

Poszukujemy zaginionych, pomagamy ich rodzinom. Jesteśmy grupą ludzi, których łączą wspólne wartości: troska o dobro i bezpieczeństwo drugiego człowieka, poszanowanie praw człowieka i obywatela, poszanowanie jego prawa do samostanowienia. Nigdy nie oceniamy ludzkich postaw, zachowań i wyborów. Staramy się nieustannie poszerzać swoją wiedzę i doświadczenie tak, aby nasza pomoc przyniosła ludziom ulgę w cierpieniu i doprowadzała do rozwiązania sprawy. Utożsamiamy się z ideami demokracji liberalnej i społeczeństwa obywatelskiego. Wszelką pomoc świadczymy bezpłatnie.

2.

ITAKA
Centrum Poszukiwań Ludzi Zaginionych
00-118 Warszawa, ul. E. Plater 47
tel. 022 620-16-10
Regon 014940850, NIP 525-21-13-456

-Centrum Poszukiwań Ludzi Zaginionych
sprawozdanie z działalności za 2009 r.

Fundacja poszukuje zaginionych, pomaga ich rodzinom, zapobiega zaginięciom poprzez prowadzenie aktywnej akcji prewencyjnej i edukacyjnej w społeczeństwie. Wszelkiej pomocy udzielamy bezpłatnie. Szczegółowe sprawozdanie merytoryczne z działalności fundacji w 2009 r. zamieszczamy poniżej.

SPRAWOZDANIE MERYTORYCZNE za 2009 r.

W 2009 r. ITAKA-Centrum Poszukiwań Ludzi Zaginionych obchodziła 10-lecie swojego istnienia.

Dane statystyczne:

Od początku istnienia Fundacji (1999) do końca 2009 r. w internetowej Bazie Danych Osób Zaginionych umieściliśmy 8373 spraw osób zaginionych zgłoszonych do Fundacji, z czego 7184 spraw zostało wyjaśnionych (85%).

W okresie objętym sprawozdaniem (01.01.2009-31.12.2009) zarejestrowaliśmy 1532 nowych spraw, w tym 716 w pierwszym półroczu (01.01.2009-30.06.2009) i 816 w drugim półroczu (01.07.2009-31.12.2009). O 28% wzrosła liczba zgłoszonych do ITAKI spraw w porównaniu z 2008 r. (1200 nowych spraw) oraz o 39% w porównaniu z 2007 r. (1101 nowych spraw). Spośród zgłoszonych w 2009 r. spraw osób zaginionych wyjaśniliśmy 1170 spraw - 76%. W porównaniu z poprzednim rokiem liczba wyjaśnionych spraw wzrosła o 5%. Na bieżąco poszukiwaliśmy około 2300 zaginionych osób. Liczba ta stale się zmienia - jedne sprawy zaginięć wyjaśniają się, a na ich miejsce zgłaszane są nowe.

W 2009 r. do Fundacji ITAKA zostało zgłoszonych 546 zaginionych kobiet (36%) i 986 zaginionych mężczyzn (64%). Dzieci i młodzież stanowiły 13% zgłoszonych zaginionych osób (193 osób), a dorośli 87% (1339 osób). Szczegółowe dane na temat wieku i płci zaginionych osób zgłoszonych do Fundacji ITAKA w 2009 r. zawiera poniższa tabela.

Osoby zaginione zgłoszone do Fundacji ITAKA w 2009 r.			
Wiek (w latach)	Płeć		Razem:
	Kobieta	Mężczyzna	
0-3	1	3	4
4-7	2	2	4
8-14	15	8	23
15-18	119	43	162
19-65	335	815	1150
66-100	74	115	189
Razem:	546	986	1532

REALIZOWANE PROJEKTY:

POSZUKIWANIA ZAGINIONYCH PORADNICTWO dla RODZIN OSÓB ZAGINIONYCH PRZECIWDZIAŁANIE ZAGINIĘCIOM

„Szukamy ich, bo jesteśmy ludźmi. Poszukiwania i poradnictwo dla zaginionych i ich rodzin.”
Projekt jednoroczny finansowany w ramach Rządowego Programu Operacyjnego Fundusz Inicjatyw Obywatelskich, Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej. Dotacja na rok 2009 w kwocie: 24.867,00 zł.

Celem zadania „Szukamy ich, bo jesteśmy ludźmi”. Poszukiwania i poradnictwo dla zaginionych i ich rodzin” był rozwój poradnictwa i rzecznictwa obywatelskiego poprzez poszukiwanie zaginionych, przeciwdziałanie zjawisku zaginięcia i udzielenie kompleksowej pomocy i porad osobom zaginionym i rodzinom, które znalazły się w kryzysowej sytuacji z powodu zaginięcia bliskiej im osoby. Szczególnie zależało nam na wzmocnieniu i rozwoju zintegrowanego systemu wsparcia dla zaginionych i ich rodzin, w tym: poszukiwaniu zaginionych w kraju i za granicą (aktywne, profesjonalne wsparcie policji i rodzin osób

zaginionych w prowadzonych działaniach poszukiwawczych); poradnictwu prawnym, socjalnym i wsparciu psychologicznym; rzecznictwu interesów osób zaginionych i ich rodzin wobec instytucji publicznych (monitorowanie pracy policji, współpraca z policją, prokuraturą, OPS).

Wszelką pomoc świadczyliśmy zgodnie z ofertą. Wszystkie zaplanowane działania służące osiągnięciu celów zostały zrealizowane. Zespół ITAKI-Centrum Poszukiwań Ludzi Zaginionych osiągnął założone rezultaty. Wskaźniki liczbowe realizowanych działań przekroczyły zadeklarowane we wniosku.

Projekt zakładał następujące działania: pracę specjalistów Zespołu Poszukiwań i Identyfikacji; dyżury specjalistów przy interwencyjnej linii 24h i linii 116 000 – Telefon w Sprawie Zaginionego Dziecka w nocy (21:00-9:00), weekendy i święta; opracowanie, druk i wysyłkę 6 edycji Broszury „Zaginieni”; wsparcie psychologiczne, poradnictwo prawne i socjalne dla rodzin osób zaginionych; grupy wsparcia dla rodzin osób zaginionych (w Warszawie, Krakowie i Lublinie); dyżury psychiatrów przy Antydepresyjnym Telefonie Zaufania ITAKI; druk informatora dla policjantów; promocję strony www.zaginieni.pl oraz internetowej Bazy Danych Osób Zaginionych i Osób NN; współpracę z mediami. Część działań finansowana była z dotacji, część stanowiła wkład własny (finansowana była z innych źródeł).

Przez cały okres realizacji zadania aktywnie i skutecznie poszukiwaliśmy zaginionych i wspieraliśmy policję oraz rodziny zaginionych w prowadzonych przez nich poszukiwaniach. Dzięki 24h interwencyjnej linii 0801 24 70 70 oraz linii 116 000 – Telefon w Sprawie Zaginionego Dziecka oraz informacjom zamieszczonym na stronie www.zaginieni.pl rodziny zaginionych dowiadywały się jak mogą włączyć się w efektywne poszukiwania zaginionych bliskich. Uzyskiwały też wiedzę na temat realnych możliwości i obowiązków policji w obszarze poszukiwania zaginionych osób. Dzięki dyżurom specjalistów w nocy, soboty, niedziele i święta pomoc dla osób dotkniętych problemem zaginięcia była dostępna 24h na dobę, przez 7 dni w tygodniu. Dzięki narzędziom poszukiwawczym ITAKI (broszura, strony [www](http://www.zaginieni.pl), bazy danych, telefony zaufania) poszukiwania zaginionych były prowadzone na szerszą skalę, co przyczyniło się do wzrostu efektywności poszukiwań. Dzięki Broszurze „Zaginieni” odnajdujemy osoby zaginione, zwłaszcza wśród podopiecznych noclegowni, schronisk i innych placówek pomagających bezdomnym. Pomagamy im w odnowieniu kontaktu z rodziną i ewentualnym powrocie do domu. Liczymy na to, że w ten sposób ograniczamy rozprzestrzenianie się zjawiska bezdomności i wykluczenia społecznego wśród osób, które utraciły kontakt z rodziną i są uznane za zaginione. Ułatwiliśmy pracę pracownikom ośrodków pomocy społecznej i placówek dla bezdomnych oferując Broszurę „Zaginieni” oraz naszą internetową Bazę Danych Osób Zaginionych i NN. Dzięki poradnictwu specjalistów: psychologów, prawników i pracowników socjalnych oraz grupom wsparcia pomagaliśmy rodzinom zaginionych w rozwiązaniu sytuacji kryzysowej i problemów, jakie pojawiły się po zaginięciu bliskiej im osoby. Dużym sukcesem i podsumowaniem kilkuletnich starań było uroczyste podpisanie 25 maja 2009 r. w trakcie obchodów Międzynarodowego Dnia Dziecka Zaginionego porozumienia o współpracy z Komendą Główną Policji. Pozwoliło to w czasie projektu skuteczniej współpracować z policjantami prowadzącymi sprawy zaginionych osób. Wzmocnieniu wzajemnej współpracy służy też Informator o ITACE dla policjantów wydrukowany w ramach projektu. Dzięki powyższym działaniom podejmowanym w ramach projektu udało nam się zrealizować założone cele, zwłaszcza wzmocnić zintegrowany system wsparcia dla zaginionych i ich rodzin. Nie oznacza to, że system jest idealny. Im bardziej profesjonalizujemy działania ITAKI, tym szerzej postrzegamy problem zaginięcia, a przez to tym wyraźniej widzimy jak wiele jeszcze można zrobić w zakresie przeciwdziałania temu zjawisku. Dostrzegamy kolejne wyzwania, które w najbliższych latach chcielibyśmy podjąć. Stałym wyzwaniem jest zwiększenie liczby zgłaszanych do ITAKI spraw. Dzięki realizowanym w ramach dotacji z PO FIO zadaniom liczba ta wzrosła ze 1101 nowych zaginięć zgłoszonych w 2007 r., przez 1200 nowych spraw w 2008 r., aż do 1532 nowych spraw w 2009 r. Z tego aż 76% spraw zostało wyjaśnionych. Nadal jednak jest wiele rodzin, które zgłaszają zaginięcie bliskiego na policji, a do ITAKI nie trafiają. Liczymy na to, że kontynuacja w 2010 r. zadania realizowanego w tym roku, przyczyni się do zmiany sytuacji i objęcia pomocą i poradnictwem ITAKI jeszcze większej liczby beneficjentów. ITAKA złożyła do MPiPS wniosek na kontynuację zadania w ramach kolejnej edycji programu FIO.

„Nocne poradnictwo dla rodzin osób zaginionych oraz profilaktyka zaginięć” w ramach całodobowej linii wsparcia dla zaginionych i ich rodzin. Dofinansowanie przyznane na rok 2009 przez Biuro Polityki Społecznej m. st. Warszawy w kwocie 35.000,00 zł.

Celem zadania „Nocne poradnictwo dla rodzin osób zaginionych oraz profilaktyka zaginięć” było udzielenie profesjonalnego poradnictwa i wsparcia osobom dotkniętym problemem zaginięcia.

Wszelką pomoc świadczyliśmy zgodnie z ofertą. Wszystkie zaplanowane działania służące osiągnięciu celów zostały zrealizowane. Zespół ITAKI-Centrum Poszukiwań Ludzi Zaginionych osiągnął założone rezultaty. Wskaźniki liczbowe realizowanych działań przekroczyły zadeklarowane we wniosku.

W okresie objętym sprawozdaniem specjaliści ITAKI-Centrum Poszukiwań Ludzi Zaginionych dyżurowali w nocy (21:00-9:00), soboty, niedziele i święta przy telefonie zaufania (linii wsparcia) dla zaginionych i ich rodzin. Dzięki temu, linia wsparcia dla zaginionych i ich rodzin była dostępna 24 godziny na dobę, przez 7 dni w tygodniu. Głównymi adresatami działania były rodziny osób zaginionych. Jednocześnie specjaliści pracujący przy nocnej linii odbierali telefony od osób poszukiwanych i zagrożonych zaginięciem – chorych na depresję, bezdomnych i nastolatków, którzy uciekli z domu. Dzięki realizowanemu zadaniu osoby dotknięte problemem zaginięcia: zaginieni, ich rodziny, osoby zagrożone zaginięciem (zwłaszcza dzieci i młodzież) uzyskiwały natychmiastową poradę i pomoc w sytuacji w jakiej się znalazły. Nigdzie indziej nie mogłyby jej uzyskać, ponieważ interwencyjna linia wsparcia ITAKI jest jedyną tego typu w Polsce. Zatem realizowane zadanie w konkretny sposób wyszło naprzeciw realnym potrzebom osób dotkniętych problemem zaginięcia.

Przez cały 2009 rok, specjaliści ITAKI - Centrum Poszukiwań Ludzi Zaginionych dyżurowali w nocy (21:00-9:00), soboty, niedziele i święta przy telefonie zaufania (linii wsparcia) dla zaginionych i ich rodzin. Dzięki temu, linia wsparcia dla zaginionych i ich rodzin była dostępna 24 godziny na dobę, przez 7 dni w tygodniu. W 2009 roku miało miejsce 466 dyżurów, z czego 116 dyżurów w okresie styczeń – marzec 2009 r. (w tym 40 finansowanych z dotacji) i 350 dyżurów w okresie kwiecień – grudzień 2009 r. (w tym 115 finansowanych z dotacji). Osoby dzwoniące miały do dyspozycji linie: 022 654 70 70 oraz 0801 24 70 70 (ogólnopolska, ulgowa linia. Połączenie z linią 0801, niezależnie od długości rozmowy, z każdego miejsca w Polsce wynosi 35 groszy dla abonentów TP SA.) W marcu 2009 r. został uruchomiony całodobowy, bezpłatny Telefon w Sprawie Zaginionego Dziecka – 116000.

Do zadań osób dyżurujących należało:

przyjmowanie zgłoszeń o zaginięciu, udzielanie wsparcia rodzinom zgłaszającym zaginięcie osoby bliskiej, udzielanie porad na temat narzędzi i form natychmiastowych poszukiwań dostępnych rodzinom osób zaginionych, podejmowanie natychmiastowych działań poszukiwawczych, rejestrowanie spraw w internetowej Bazie Danych Osób Zaginionych i Osób NN (jedyny ogólnie dostępny rejestr tego typu w Polsce, sprawa jest widoczna w Internecie natychmiast po rejestracji), monitoring działań policji, informowanie o zaginięciu warszawskich taksówkarzy zrzeszonych w sieci MPT, (zgodnie z porozumieniem zawartym z MPT), informowanie stołecznych mediów o zaginięciu, przyjmowanie informacji na temat zaginionych od informatorów dzwoniących na telefon zaufania lub wysyłających wiadomość poprzez stronę internetową www.zaginieni.pl, podejmowanie interwencji w oparciu o potwierdzoną i wiarygodną informację uzyskaną od informatorów: powiadamianie policji, straży miejskiej, itp.; przy zachowaniu najwyższych standardów poradnictwa i prowadzenia telefonu zaufania (zwłaszcza zasady poufności i ochrony danych osobowych osoby udzielającej informacji na temat zaginionego), udzielanie wsparcia i porady bezdomnym, chorym, nieporadnym, nastoletnim ucieczkowiczom z domów, którzy znaleźli się w kryzysowej sytuacji życiowej (często nocą na ulicy lub na dworcu) i wskazanie konkretnego adresu gdzie osoba dzwoniąca otrzyma profesjonalną i natychmiastową pomoc dostosowaną do jej potrzeb (np. informację, gdzie może bezpłatnie przenocować lub skorzystać z pomocy lekarskiej). Osoby, które chciały uzyskać poradę, mogły również skorzystać z poczty elektronicznej (email) itaka@zaginieni.pl. Każda rozmowa była rejestrowana w elektronicznym rejestrze rozmów - 24h linia wsparcia. Jest to narzędzie ewaluacyjne służące zbieraniu danych statystycznych dotyczących: - rozmówców (wiek, płeć, miejsce zamieszkania), ilości udzielanych porad, tematyki udzielanych porad, czasu trwania rozmowy, itp.

„Porady socjalne i psychologiczne dla rodzin osób zaginionych”. Pięcioletni projekt realizowany dzięki dotacji z Biura Polityki Społecznej Urząd m.st. Warszawy – zlecenie na realizację zadań w zakresie pomocy społecznej (łącznie 296 430,00 zł). Dotacja na rok 2009 w wysokości 63.000,00 zł.

W listopadzie 2009 r. zakończyliśmy realizację projektu, który rozpoczął się w grudniu 2005 r.

Celem zadania było udzielenie pomocy rodzinom osób zaginionych poprzez porady prawne, socjalne i wsparcie psychologiczne. Wszelką pomoc świadczyliśmy zgodnie z ofertą. Wszystkie zaplanowane działania służące osiągnięciu celów zostały zrealizowane. Zespół ITAKI-Centrum Poszukiwań Ludzi Zaginionych osiągnął założone rezultaty. Przez cały okres realizacji zadania aktywnie i skutecznie poszukiwaliśmy zaginionych i wspieraliśmy policję oraz rodziny zaginionych w prowadzonych przez nich poszukiwaniach. Poradnictwo prawne, socjalne i psychologiczne świadczone było zgodnie z ofertą – wskaźniki liczbowe przekroczyły zadeklarowane we wniosku. Po uruchomieniu całodobowego

telefonu (kwiecień 2005) został wydłużony czas pracy (z 12 do 24 godzin), a w marcu 2009 r. fundacja uruchomiła nową linię 116 000 – Telefon w Sprawie Zaginionego Dziecka. Dzięki temu znacznie wzrosła ilość porad udzielanych w ramach telefonów zaufania.

Podsumowanie pięcioletnich działań:

W czasie realizacji całego projektu (dane za okres od 01.01.2005-30.11.2009) pracownicy fundacji ITAKA – Centrum Poszukiwań Ludzi zaginionych przyjęli 5515 nowych zgłoszeń zaginięć. W kolejnych latach liczba nowych zgłoszeń zaginięć wyglądała następująco: 876 zgłoszeń w 2005 r., 910 zgłoszeń w 2006 r., 1092 zgłoszeń w 2007r., 1208 zgłoszeń w 2008 r., 1429 zgłoszeń w 2009 r. Kobiety stanowiły 37% zgłoszonych osób zaginionych (2046), a mężczyźni 67% (3469). Z województwa mazowieckiego pochodziło 962 zaginione osoby (17,4%), w tym 364 kobiet (38%) oraz 598 mężczyzn (62%).

W okresie 01.01.2005-30.11.2009 r. wyjaśniliśmy 3938 spośród 5515 nowych zaginięć (71,4% spraw). W tym czasie 3111 osób, w tym 621 z Warszawy i okolic, zostało odnalezionych (wróciły do domu lub złożyły na policji oświadczenie, że nie życzą sobie kontaktu z rodziną). W 5 przypadkach odnalezienie dotyczy sprawy porwania rodzicielskiego. W 827 przypadkach zostało odnalezione ciało osoby zaginionej (21% wyjaśnionych spraw). W 142 przypadkach była to osoba zaginiona z woj. mazowieckiego (3,6% wyjaśnionych spraw). W okresie 01.01.2005-30.11.2009 r. do Fundacji ITAKA zostało zgłoszonych 35 przypadków osób o niezidentyfikowanej tożsamości (NN): 12 kobiet i 23 mężczyzn. Tożsamość 27 osób została zidentyfikowana. W przypadku 5 osób nadal trwają poszukiwania ich tożsamości i bliskich, 3 sprawy zostały zamknięte (policja zamknęła sprawę w związku z utratą kontaktu z osobą NN). Dziewięć (9) z ujawnionych a następnie zidentyfikowanych osób pochodziło z województwa mazowieckiego (4 kobiety i 5 mężczyzn).

W okresie 03.2005-30.11.2009 specjaliści pracujących przy telefonach zaufania fundacji ITAKA-Centrum Poszukiwań Ludzi Zaginionych przeprowadzili 47190 rozmów w ramach telefonu zaufania (elektroniczny rejestr rozmów został uruchomiony pod koniec marca 2005 r.). Od września 2008 r. pracownicy rejestrowali zarówno rozmowy przychodzące jak i wychodzące. Wcześniej rejestrowane były jedynie rozmowy przychodzące. Kobiety stanowiły większość dzwoniących do ITAKI osób – aż 66,6%, mężczyźni 33,4%. Najczęstszym rozmówcą była osoba dorosła – 95,7%, następnie nastolatki – 1,8%, osoby w podeszłym wieku – 1,7% oraz dzieci – 0,8%. Najczęściej ze specjalistami ITAKI rozmawiały rodziny osób zaginionych. Stanowiły one ponad połowę naszych rozmówców (59,4%). Dziennikarze stanowili 8,2%, a policjanci 8% rozmówców ITAKI. Na całodobowe telefony zaufania ITAKI zadzwoniło 145 osób zaginionych oraz 142 uciekinierów. Do ITAKI dzwoniło również 101samobójców. Najwięcej rozmówców dzwoniło z miast powyżej 500 tysięcy mieszkańców (38,7%), następnie miast do 50 tysięcy mieszkańców (16,2%), miast pomiędzy 100 a 500 tysięcy mieszkańców (15,4%), małych miasteczek (11,6%), miast pomiędzy 50 a 100 tysięcy mieszkańców (11,5%) oraz mieszkańców wsi (6,6%). Większość, bo aż 28% dzwoniących osób pochodziła z województwa mazowieckiego. Następnie śląskiego (11,6%), małopolskiego (8,6%), dolnośląskiego (7,5%), lubelskiego (5%), pomorskiego (4,5%), wielkopolskiego(4,4%),łódzkiego(4,2%). Rozmówcy z pozostałych województw stanowili poniżej 4% rozmówców (z każdego województwa). Rozmówcy z poza granic Polski stanowili 4,9% osób dzwoniących.

Wszystkim rodzinom zgłaszającym zaginięcie proponowana była pomoc psychologów, prawników i pracowników socjalnych. Porad udzielamy przede wszystkim podczas dyżurów telefonicznych oraz listownie (poczta tradycyjna i elektroniczna). Rodzinom pomagamy poradzić sobie z sytuacją kryzysową, jaką jest zaginięcie osoby bliskiej, podpowiadamy, jak rozwiązać problemy prawne i socjalne, które zazwyczaj pojawiają się w wyniku zaginięcia jednego z członków rodziny. Niezwykle ważna dla rodzin zaginionych jest możliwość rozmowy z psychologiem. Psychologowie otaczają te osoby opieką, która trwa często również po powrocie zaginionego do domu. Jeśli okaże się, że zaginiony nie żyje, udzielają wsparcia w żałobie. Stale utrzymujemy kontakt z wieloma rodzinami osób już odnalezionych, dotyczy to zwłaszcza pomocy psychologicznej i porad prawnych.

„Świadomy obywatel – pomoc prawna dla rodzin osób zaginionych”. Projekt realizowany w ramach V edycji Programu Obywatel i Prawo, konkursu grantowego Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności realizowanego przez Instytut Spraw Publicznych. Projekt realizowany w okresie grudzień 2009 r. – maj 2010 r. Dotacja w wysokości 25. 000,00 zł przyznana na cały okres realizacji projektu.

Celem projektu jest poprawa sytuacji osób dotkniętych problemem zaginięcia: rodzin osób zaginionych oraz samych zaginionych ze szczególnym uwzględnieniem ich sytuacji prawnej. Pomoc rodzinom osób zaginionych oraz zaginionym przez bezpłatne poradnictwo specjalistyczne obejmujące: pomoc w poszukiwaniach zaginionych bliskich, pomoc w powrocie do domu, pomoc w rozwiązaniu problemów

prawnych spowodowanych sytuacją zaginięcia, pomoc rodzinom osób zaginionych w kontakcie z policją (monitorowanie pracy policji). Projekt zakłada wzmocnienie organizacji przez włączenie w skład zespołu prawnego wolontariuszy – studentów prawa. Cel ten zostanie osiągnięty przez następujące rodzaje działań:

1. nabór i przeszkolenie wolontariuszy prawników; 2. poradnictwo prawne dla rodzin osób zaginionych oraz zaginionych; 3. monitorowanie działań policji.

W związku z projektem spodziewamy się udzielić około 500 porad prawnych i konsultacji rodzinom osób zaginionych lub samym zaginionym. Rezultatem projektu będzie również poszerzenie zespołu prawnego o dwóch wolontariuszy oraz zapewnienie prawnikom Fundacji dostępu do aktualnych przepisów prawa (zakup licencji do korzystania z prawniczego programu komputerowego Lex Gamma na rok 2010). Monitoring pracy policji, w perspektywie długofalowej, pozwoli zwiększyć współpracę z policją, aby zwiększyć szanse na szybsze odnalezienia zaginionych osób.

„Szukaj razem z nami – Seniorzy w Akcji”. Sfinansowany z dotacji Towarzystwa Inicjatyw Twórczych „ę” ze środków Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności w ramach programu „Uniwersytety Trzeciego Wieku”. Wniosek realizowany od 1 sierpnia 2008 do 30 kwietnia 2009. Dotacja w wysokości 17 200,00 zł przyznana na cały okres realizacji projektu.

Celem projektu była aktywizacja osób w wieku 55+, zapoznanie ich z ideą wolontariatu oraz włączenie w działania statutowe Fundacji. Dotychczas udało nam się osiągnąć wszystkie zamierzone w projekcie cele – przeprowadziliśmy bardzo owocną rekrutację, w wyniku której zdecydowaliśmy się na przyjęcie do Projektu większej niż określona w projekcie liczby wolontariuszy - 13 osób z ponad 80 zgłoszeń. Z uwagi na ogromne zainteresowanie wolontariatem w ITACE, w porozumieniu z grantodawcą postanowiliśmy nie realizować wszystkich zaplanowanych działań kampanii rekrutacyjnej. Zorganizowaliśmy 5 spotkań tematycznych oraz 2-dniowy wyjazd szkoleniowy, przeprowadziliśmy dodatkowe szkolenia z obsługi baz danych używanych w ITACE. Umożliwiliśmy wolontariuszom wybór działów, w których chcieliby współpracować. Animatorzy i Zespół ITAKI służyli pomocą i radą podczas podejmowania przez nich samodzielnych działań. W ramach Projektu „Szukaj z Nami” udało nam się stworzyć nowym wolontariuszom miejsce do dzielenia się swoją wiedzą i doświadczeniami. Stworzyliśmy im przestrzeń, w której mogą się wykazać na różnych polach, realizując zarówno własne pomysły, jak i usprawniając funkcjonowanie poszczególnych działów ITAKI. Seniorzy włączyli się m.in. w pracę Zespołu Poszukiwań i Identyfikacji, pracę biura fundacji (sekretariat i administracja). Okres realizacji projektu trafił na czas w Fundacji, który obfitował w bardzo różnorodne wydarzenia (akcja Podwieczerek dla ITAKI, Kampania 1%, wdrożenie numeru 116 000 – Telefon w Sprawie Zaginionego Dziecka, obchody Międzynarodowego Dnia Dziecka Zaginionego). Dzięki temu wolontariusze mogli zaobserwować całe spektrum działań ITAKI i włączyć się w te, które najbardziej odpowiadały ich doświadczeniu i umiejętnościom. Był to czas, kiedy Fundacja ITAKA bardzo potrzebowała zaangażowanej i odpowiedzialnej grupy ludzi, a taką właśnie okazali się być seniorzy. Realizacji projektu sprzyjała otwartość i zaangażowanie zespołu pracowników ITAKI. Wszyscy z ogromną sympatią przyjęli grupę seniorów. Na co dzień udzielali im wsparcia i służyli pomocą podczas wdrażania się w pracę. Seniorzy mieli również możliwość uczestniczenia w spotkaniach superwizyjnych (w trakcie trwania projektu odbyły się trzy takie spotkania). Podczas superwizji wolontariusze mieli okazję podzielić się swoimi wątpliwościami, problemami i wspólnie z całym zespołem znaleźć korzystne wyjście z sytuacji. Zwiększyło to znacząco komfort codziennej pracy w Fundacji.

116 000 – TELEFON W SPRAWIE ZAGINIONEGO DZIECKA

Wprowadzenie

Dnia 15 lutego 2007 r., Komisja Europejska podjęła decyzję Nr 2007/116/WE (w sprawie rezerwacji krajowego zakresu numeracji zaczynającego się na 116 na potrzeby zharmonizowanych usług o walorze społecznym – Dz. Urz. WE 49 z 15) dotyczącą stworzenia trzech ogólnoeuropejskich numerów bezpłatnych linii telefonicznych o charakterze społecznym. Linie telefoniczne, identyczne w każdym kraju, rozpoczynają się numerem 116 i dotyczą ważnych społecznie kwestii:

116 000 – numer interwencyjny w sprawie zaginionych dzieci,

116 111 – telefon zaufania dla dzieci i młodzieży,

116 123 – telefon wsparcia emocjonalnego dla dorosłych.

Powyższa decyzja zobowiązuje państwa członkowskie Unii do wdrożenia linii telefonicznych 116 oraz wsparcia instytucji realizujących merytorycznie usługi z zakresu linii 116.

Zgodnie z decyzją Komisji Europejskiej, bezpłatny telefon interwencyjny w sytuacji zaginięcia dziecka 116 000 powinien być dostępny 24 godziny na dobę, 7 dni w tygodniu, na terenie całego kraju.

Jednocześnie usługa powinna polegać na: - przyjmowaniu zgłoszeń w sytuacji zaginięcia dziecka i przekazywaniu informacji odpowiednim służbom (głównie policji); - udzielaniu różnego wsparcia opiekunom zaginionego dziecka; - pomocy w prowadzeniu działań poszukiwawczych.

W Polsce, implementacją bezpłatnego, ogólnopolskiego „numeru interwencyjnego w sprawie zaginionych dzieci - 116 000” zajęła się fundacja ITAKA - Centrum Poszukiwań Ludzi Zaginionych.

Fundacja ITAKA złożyła w tej sprawie odpowiedni wniosek i decyzją Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej, pani Anny Streżyńskiej, otrzymała zgodę na merytoryczną obsługę linii 116 000. Jednocześnie ITAKA prowadziła rozmowy z operatorami telekomunikacyjnymi w celu wyłonienia operatora, który obsługiwałby linię 116 000 pod względem technicznym. Operatorem, który podjął się tego zadania i został Partnerem ITAKI wdrażającym w Polsce numer interwencyjny w sprawie zaginionych dzieci - 116 000, jest Telekomunikacja Polska S.A. Obie instytucje podpisały w tej sprawie stosowne porozumienie określające standardy merytoryczne i warunki techniczne niezbędne do profesjonalnego prowadzenia linii 116 000. Dnia 23 stycznia 2009 r., Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej przydzieliła spółce Telekomunikacja Polska S.A. numer 116 000 z zakresu numeracji „116” przeznaczonego na potrzeby zharmonizowanych usług o walorze społecznym HESC, do świadczenia usługi „Numer interwencyjny w sprawie zaginionych dzieci” przy współpracy z fundacją ITAKA - Centrum Poszukiwań Ludzi Zaginionych. Fundacji Grupy TP przekazała ITACE darowiznę na dostosowanie fundacji do uruchomienia bezpłatnej linii interwencyjnej „116 000 telefon w sprawie zaginionego dziecka”.

5 marca 2009 r. fundacja ITAKA-Centrum Poszukiwań Ludzi Zaginionych i Telekomunikacja Polska uruchomiły bezpłatny, ogólnopolski, czynny 24 godziny na dobę numer 116 000 - Telefon w Sprawie Zaginionego Dziecka. Polska, jako 6 kraj w Unii Europejskiej wdrożyła zalecenia Komisji Europejskiej dotyczącą usługi: 116 000. Obecnie telefon 116 000 działa w 10 krajach Unii Europejskiej. Są to: Polska, Belgia, Francja, Grecja, Holandia, Portugalia, Rumunia, Słowacja, Węgry, Włochy. Nie we wszystkich tych krajach telefon 116 00 działa całą dobę, 24 h, 7 dni w tygodniu telefon 116 000 jest dostępny w krajach takich jak: Polska, Belgia, Grecja, Węgry, Rumunia.

Funkcjonowanie i obsługa linii 116 000 - Telefonu w Sprawie Zaginionego Dziecka - przyjmowanie zgłoszeń zaginięć dzieci.

Działanie to obejmuje przyjmowanie zgłoszeń zaginięcia dziecka oraz natychmiastową pomoc podczas pierwszego kontaktu z rodziną dotkniętą tą dramatyczną sytuacją. Obejmuje również profilaktykę zaginięć dzieci i młodzieży będących w grupie ryzyka zagrożonej uciezkami oraz samych uciekinierów.

Na telefon 116 000 dzwonią przede wszystkim rodzice i opiekunowie dzieci, aby zgłosić ich zaginięcie, jak również rodzice podejrzewający, że ich dzieci planują ucieczkę. Telefon ten skierowany jest również do młodzieży, która uciekła z domu lub planuje ucieczkę. Ponadto linia ta skierowana jest do informatorów i policjantów posiadających informacje na temat zaginionych dzieci. W ramach interwencyjnej linii 116 000 dyżurują pracownicy i wolontariusze ITAKI - specjaliści ds. poszukiwań, psychologowie, prawnicy, pracownik socjalny. Zespół Poszukiwań i Identyfikacji ITAKI przez 7 dni w tygodniu 24 godziny na dobę pod numerem 116 000 przyjmuje informacje o zaginięciu dziecka.

W okresie od 5 marca 2009 do 31 grudnia 2009 specjaliści ITAKI dyżurujący przy telefonie 116 000 przyjęli 160 zgłoszeń zaginięcia osoby nieletniej. 155 zaginionych dzieci i nastolatków udało się odnaleźć, z czego 70% bezpośrednio dzięki pracy Zespołu Poszukiwań i Identyfikacji fundacji ITAKA. W grupie odnalezionych większość spraw zakończyło się szczęśliwym odnalezieniem, w dziewięciu przypadkach zaginięcie skończyło się śmiercią dziecka. W omawianym okresie pracownicy ITAKI odnaleźli też jedno dziecko będące ofiarą porwania rodzicielskiego. W ubiegłym roku 116 000 dzwonił ponad 4650 razy. Na linię interwencyjną 116 000 dzwonią przede wszystkim rodzice i opiekunowie zaginionych dzieci. Zgłaszają zaginięcia dzieci, radzą się jak szukać zaginionych, proszą o poradę i wsparcie specjalistów. Całodobowy telefon umożliwia przyjmowanie informacji o zaginionych dzieciach non-stop. Pod numer 116 000 dzwonią również dzieci, które planują ucieczkę z domu lub które uciekły. Takich telefonów w tej chwili przyjmujemy około 5-10 miesięcznie. Rodzice lub opiekunowie podejrzewający, że ich dzieci planują ucieczkę dzwonią do nas średnio 20-30 razy w miesiącu. Pod numer 116 000 dzwoniли również informatorzy, dziennikarze. Każdego dnia linia 116 000 jest obsługiwana przez 3 pracowników oraz 3 wolontariuszy.

Działania poszukiwawcze podejmowane przez Zespół Poszukiwań i Identyfikacji ITAKI w ramach linii 116 000 – Telefon w Sprawie Zaginionego Dziecka.

Działanie to obejmuje wszystkie dostępne ITACE metody poszukiwawcze, wypracowane od początku funkcjonowania Fundacji. Zespół Poszukiwań i Identyfikacji organizuje działania poszukiwawcze na terenie kraju i za granicą oraz służy bieżącą pomocą rodzinie w momencie poszukiwań. Podejmowane działania poszukiwawcze to:

- rejestracja zaginionego dziecka w internetowej bazie osób zaginionych www.zaginieni.pl, kolportaż plakatów z wizerunkiem zaginionego dziecka;
- przygotowanie komunikatu medialnego i rozpowszechnienie wizerunku zaginionego w mediach lokalnych i ogólnopolskich;
- angażowanie służb i ludzi do poszukiwań w środowisku społecznym zaginionego dziecka (kontakt ze szkołą dziecka, ze znajomymi i przyjaciółmi poprzez portale społecznościowe: [nasza-klasa](http://nasza-klasa.pl), [facebook](http://facebook.com), Grono.net);
- monitorowanie i sprawdzanie informacji od informatorów i osób posiadających wiedzę na temat miejsca pobytu zaginionego dziecka;
- wszczęcie poszukiwań międzynarodowych (zaangażowanie w poszukiwania organizacji europejskich zrzeszonych w Federacji Missing Children Europe);
- udzielenie wskazówek poszukiwawczych bliskim zaginionego dziecka;
- współpraca z Policją (na podstawie Porozumienia o współpracy podpisanego 25 maja 2009 r. z KGP): wymiana informacji, monitoring działań.

Na linię 116 000 dzwonią również osoby, które mają informacje na temat zaginionych dzieci, widziały je lub są z nimi w kontakcie. Często są to prywatne przypadkowe osoby, które zobaczyły wygenerowaną przez ITAKĘ informację (np. zdjęcie na stronie www.zaginieni.pl, plakat, komunikat) o dziecku (średnio 80-100 osób miesięcznie) lub policjanci zaangażowani w poszukiwania (obecnie ok. 20-30 policjantów miesięcznie) a nie współpracujący na stałe z ITAKĄ. Dzięki ich pomocy można doprowadzić do zakończenia poszukiwań lub skoncentrować działania na wskazanym regionie kraju lub też rozpocząć działania międzynarodowe.

Pracownicy i wolontariusze ITAKI kontaktują się również z dziennikarzami w celu nagłośnienia zaginięć dzieci. Obecnie stała współpraca nawiązana jest z około setką dziennikarzy.

Bardzo ważnym elementem podejmowanych działań poszukiwawczych jest ścisła i regularna współpraca z jednostką policji, do której zgłoszone jest zaginione dziecko. Kompleksowość pomocy i zwiększenie szans na odnalezienie w przypadku zaginięcia dziecka to połączenie działań i metod poszukiwawczych prowadzonych przez policję oraz działań specjalistów Zespołu i Identyfikacji ITAKI. Wymiana informacji i monitoring działań zwiększa skuteczność prowadzonych poszukiwań. Każdego dnia Specjaliści ITAKI kontaktują się z komisariatami policji na terenie całego kraju. W przypadku poszukiwań międzynarodowych konieczny jest kontakt z komisariatami na terenie Europy i świata. Pracownicy ITAKI monitorują działania poszukiwawcze policji, przekazują na bieżąco informacje, które udaje się pozyskać od informatorów oraz aktualizują status zaginionych dzieci – czy poszukiwania są aktualne. Reagują i interweniują w sytuacji widocznego zaniedbania lub policyjnej opieszałości w kraju i zagranicą. Dzięki specjalistycznemu przygotowaniu - pracownicy i wolontariusze Zespołu Poszukiwań i Identyfikacji ITAKI znają kilka języków obcych - wspierają działania policji poprzez zaangażowanie w poszukiwania europejskich organizacji zajmujących się poszukiwaniem zaginionych dzieci (ITAKA jest członkiem federacji Missing Children Europe).

Średnio miesięcznie pracownicy ITAKI kontaktują się z 30 policjantami, z niektórymi kilka, kilkanaście razy w związku z zaginięciem dzieci. Często kontaktują się również z policją innych krajów (5-10 policjantów w skali miesiąca).

Szkolenia pracowników dyżurujących przy 116 000 – Telefonie w Sprawie Zaginionego Dziecka.

Projekt realizowany w okresie 1 lipca 2009 – 30 listopada 2009 dzięki dotacji z Fundacji Wspólna Droga w wysokości 8 .000,00 zł.

Celem projektu była profesjonalizacja pracy specjalistów ds. poszukiwań pracujących przy linii 116 000 - Telefonie w Sprawie Zaginionego Dziecka. Tak jak zakładaliśmy przeprowadziliśmy szkolenia dla pracowników i wolontariuszy ITAKI z zakresu udzielania pomocy osobom dotkniętym problemem zaginięcia dzieci. Jest to problem szczególny i wymaga od pracowników oraz wolontariuszy ITAKI wyjątkowej uwagi i specyficznych umiejętności. Dzięki szeregowi szkoleń udało nam się w stopniu wysoce

zadowalającym poprawić pracę naszych specjalistów ds. poszukiwań, zarówno psychologów jak i prawników, pracowników socjalnych oraz wszystkich osób obsługujących telefon 116 000.

W ramach projektu przeprowadziliśmy dodatkowe wewnętrzne szkolenia dla pracowników i wolontariuszy ITAKI. Szkolenia te odbywały się cyklicznie w miarę przystosowywania ITAKI do sprawnego obsługiwanie linii 116 000. W trakcie realizacji projektu odbyły się cztery szkolenia:

1. szkolenie I dla pracowników obsługujących 116 000 - 20.08.2009
2. szkolenie I dla wolontariuszy obsługujących 116 000 - 27.08.2009
3. szkolenie II dla pracowników obsługujących 116 000 - 22.10.2009
4. szkolenie II dla wolontariuszy obsługujących 116 000 - 29.10.2009

Szkolenie I dla obu grup dotyczyło procedur poszukiwań zaginionych dzieci - praca w Zespole Poszukiwań i Identyfikacji Fundacji ITAKA. Celem szkolenia było przedstawienie nowych i weryfikacja dotychczasowych procedur poszukiwania zaginionych dzieci. Pośrednio, celem szkolenia była integracja obu grup (pracowników oraz wolontariuszy), którzy na co dzień pracują w systemie zmianowym i rzadko mają możliwość współpracy w grupie. Zakres szkolenia obejmował:

Szkolenie II dla obu grup dotyczyło pracy przy 24h Linii Wsparcia i linii 116 000 - Telefonie w Sprawie Zaginionego Dziecka. Szczególny nacisk kładziony był na obsługę linii 116 000, która wymaga dodatkowych specyficznych umiejętności i radzenia sobie w sytuacji kryzysowej. Celem szkolenia była weryfikacja doświadczeń z półrocznej pracy przy interwencyjnej linii 116 000 oraz nabycie przez uczestników nowych umiejętności komunikacyjnych i organizacyjnych.

Podczas szkoleń przyjęto formę pracy w podgrupach, burzy mózgów i dramy. Szkolenia przeprowadzono w siedzibie Fundacji ITAKA, trwały po 6 godzin i były prowadzone blokowo przez trzech specjalistów (dziennie): psychologa z sześcioletnim stażem pracy w ITACE (2h), specjalistę ds. poszukiwań zagranicznych (2h), oraz psychologa pracującego z dziećmi w trudnej sytuacji życiowej (2h).

25 maja - MIĘDZYNARODOWY DZIEŃ DZIECKA ZAGINIONEGO

Kraje Unii Europejskiej 25 maja obchodzą Międzynarodowy Dzień Dziecka Zaginionego. ITAKA-Centrum Poszukiwań Ludzi Zaginionych od ponad 5 lat organizuje obchody Dnia w Polsce. Głównym celem Dnia Dziecka Zaginionego jest zwrócenie uwagi na problem zaginionych dzieci.

W tym Dniu mówimy o tym jak zmniejszyć ryzyko zaginięcia i co zrobić jeśli do niego dojdzie. Pamiętamy o dzieciach - tych odnalezionych tragicznie i tych, których być może już nigdy nie odnajdziemy. Solidaryzujemy się z ich bliskimi i próbujemy zrozumieć ich ból. Symbolem pamięci o zaginionych dzieciach jest kwiat niezapominajki. Przypominamy o potrzebie działań profilaktycznych. Liczba zaginięć dzieci może się obniżyć przede wszystkim dzięki właściwej opiece nad dziećmi, ale także w efekcie konsekwentnych i długofalowych działań realizowanych przez instytucje europejskie, agendy rządowe, szkoły, organizacje społeczne, policję. W tym roku w ramach obchodów promowaliśmy nowo otwarty program ITAKI: 116 000 - Telefon w Sprawie Zaginionego Dziecka.

W 2009 r. obchody Dnia Dziecka Zaginionego zostały objęte honorowym patronatem pana Grzegorza Schetyny - wicepremiera, ministra MSWiA, pana Marka Michalaka - Rzecznika Praw Dziecka, pani Hanny Gronkiewicz-Waltz - Prezydent m.st. Warszawy oraz gen. insp. Andrzeja Matejuka - Komendanta Głównego Policji. W ramach obchodów zorganizowaliśmy konferencję prasową, w trakcie której nastąpiło uroczyste podpisanie przez Komendanta Głównego Policji gen. insp. Andrzeja Matejuka oraz Wojciecha Tochmana i Michała Czyżewskiego - przedstawicieli Zarządu Fundacji ITAKA porozumienia o współpracy w zakresie poszukiwań ludzi zaginionych. W ramach obchodów Dnia zorganizowany został również Piknik dla mieszkańców Warszawy (Park Agrykola). W programie pikniku znalazły się: spektakl Teatru Polonia „Pchła Szachrajka”, występy: Baletniczek i zespołu Art-ek z Ośrodka Kultury Ochoty, grupy tanecznej HAKIEL Akademii Tańca, Telewizyjnego Zespołu Fasolki i Radia Dzieciom. O 19.00 rozpoczną się koncerty: NATU z zespołem, Agi Szewczyk i Gwiazdy You Can Dance. Imprezę poprowadziła Dorota Wellman. Przygotowaliśmy także wiele atrakcji dla dzieci: zajęcia artystyczne i eksperymentalno-naukowe, pokazy Straży Miejskiej, działali także animatorzy z Grupy Studnia O. Na terenie pikniku znajdowało się stoisko ZTM, na którym można było wypełnić i złożyć wniosek na bezpłatną osobistą Warszawską Kartę Miejską. Zarówno konferencja jak i piknik wzbudziły duże zainteresowanie mediów (TV, prasa, radio), dzięki czemu dotarliśmy z informacją o problemie zaginięć dzieci do licznej grupy osób.

W czasie obchodów można było wesprzeć poszukiwania zaginionych dzieci wysyłając charytatywnego SMSa (akcja prowadzonych w ramach zbiórki publicznej).

Program MISSING PERSONS INTERNATIONAL DIVISION
Program stypendialny dla dzieci zaginionych rodziców w czasie ludobójstwa 1994 r.
(stypendia na kontynuowanie edukacji).

W 2009 r. Zarząd Fundacji ITAKA uruchamia program stypendialny dla dzieci zaginionych rodziców w czasie ludobójstwa 1994r. (stypendia na kontynuowanie edukacji). Projekt na podstawie uchwały Zarządu Fundacji z 26 lutego 2009 r. finansowany przez okres 5 lat (na podst. pkt 2) ze środków z 1 procenta (w 2009r. kwota 15 000 zł. na podst. pkt.4).

Wprowadzenie

We wrześniu 2008 r. trójka wolontariuszy Fundacji ITAKA wyjechała do Rwandy w ramach programu Missing Persons International Division (MPID). Celem wyjazdu było sprawdzenie w jakich obszarach dotyczących problemu zaginionych po ludobójstwie w Rwandzie Fundacja jest w stanie działać. Ludobójstwo w Rwandzie to masakra osób pochodzenia Tutsi dokonana przez ekstremistów Hutu (przede wszystkim z bojówek Interahamwe i Impuzamugambi) w Rwandzie w ciągu około 100 dni od 6 kwietnia do lipca 1994 r. Jej ofiarą padło, według szacunków, od 800 000 do miliona ludzi. Wyjazd finansowany był z prywatnych pieniędzy, bilety lotnicze kupione były przez ITAKĘ z prywatnej dotacji przeznaczonej specjalnie na ten cel. W ramach MPID Fundacja zamierzała rozwinąć pierwszy międzynarodowy program ITAKI. Stąd wcześniejsze odpowiednie zmiany w Statucie Fundacji, które tego rodzaju działalność umożliwiały, przeprowadzone zgodnie z procedurą przewidzianą w Statucie, zaakceptowane przez Radę i zarejestrowane przez KRS (§7, punkt 1, podpunkt 14 Statutu, który mówi, że Fundacja realizuje swoje cele poprzez „prowadzenie programów badawczych, profilaktycznych, szkoleniowych, pomocowych i informacyjnych w kraju i na świecie, w zakresie problematyki zaginięć ludzi, niezależnie od czasu i okoliczności zaginięcia.”).

Obszarem, w który na początek mogła zaangażować się ITAKA (w miarę szybko, tanio i sensownie) okazała się bezpośrednia pomoc dla dzieci zaginionych rodziców w czasie ludobójstwa 1994 r. w postaci stypendiów na kontynuowanie edukacji. W tym celu wolontariusze ITAKI nawiązali kontakt ze Stowarzyszeniem Studentów Ocalałych z Ludobójstwa na Narodowym Uniwersytecie w Butare w Rwandzie. Stowarzyszenie Studentów Ocalałych z Ludobójstwa stara się pozyskiwać fundusze na stypendia dla tych kandydatów na studia, którzy są sierotami po ludobójstwie i nie spełnili niezwykle rygorystycznych kryteriów pozwalających uzyskać stypendia rządu Rwandy. Po wstępnym rozpoznaniu o jakiego rzędu pieniądze chodzi (maksymalnie 15 000 zł. rocznie) ówczesny Zarząd Fundacji ITAKA zaakceptował wstępnie projekt stypendialny i została uruchomiona procedura przyznania dwóch stypendiów dla dzieci zaginionych ofiar ludobójstwa (stypendia na czesne na studia i utrzymanie w trakcie studiów - bez pieniędzy na utrzymanie takie stypendium w Afryce nie ma sensu).

Stypendia dla studentów z Rwandy.

Postanowiono, że projekt zostanie sfinansowany z wpływów z 1 procenta podatku. Przedstawiciele Stowarzyszenia zostali poproszeni o przygotowanie procedury selekcyjnej. ITAKA postawiła trzy zasadnicze warunki: stypendia otrzymają dziewczyna i chłopak, muszą być dziećmi zaginionych lub zaginionego rodzica w ludobójstwie 1994 r., ich wyniki w nauce w szkole średniej muszą być pierwszymi „pod poprzeczką”, która umożliwia otrzymanie stypendiów rządowych. Inne kryteria mogły być ustalone przez komisję selekcyjną Stowarzyszenia i przedstawione do akceptacji reprezentanta Fundacji ITAKA. Stowarzyszenie prowadziło procedurę rekrutacyjną do września 2009 r. Potem zostały podjęte ostateczne ustalenia tak, aby wybrani kandydaci mogli zapisać się na studia i wpłacić opłaty rejestracyjne w wymaganym przez Uniwersytet terminie czyli do 20 października 2009 r. Aby uruchomić finansowanie studiów

od stycznia 2010 r. (początek roku akademickiego) procedurę należało zacząć kilka miesięcy wcześniej. Zarząd Fundacji ITAKA podjął odpowiednią uchwałę w tej sprawie. We wrześniu 2009 r. Stowarzyszenie przesłało dokument „Raport z wyboru dwóch studentów, którzy otrzymają wsparcie od Centrum Poszukiwań Ludzi Zaginionych” (w języku angielskim). Stowarzyszenie wytypowało 16 kandydatów obu płci, którzy spełniali wstępne warunki i wybrali kandydatkę i kandydata, którzy na zakończenie szkoły średniej uzyskali najlepsze wyniki (najwyższą liczbę punktów) z całej kandydującej szesnastki. Oboje stypendyści żyją w niewyobrażalnej nędzy. W domach, gdzie nie ma wody,

kanalizacji, stołu, łóżek i krzeseł – nie dlatego, że nie ma tam takiej kultury, ale dlatego, że nie ma na to pieniędzy. W 1994 r. mieli po 6-7 lat. Cudem uniknęli śmierci od ścięcia maczetą. W masakrze zostali zamordowani ich najbliżsi.

Po szczegółowej analizie ustalono, że miesięczne stypendium na utrzymanie (stancja plus wyżywienie na poziomie minimum co oznacza jedzenie ziemniaków i fasoli przez całe studia) wyniesie 30 000 RwF (Franków Rwandyjskich) na głowę to jest 38 Euro czyli ok. 160 zł. miesięcznie. Wtedy z szefem komisji selekcyjnej Stowarzyszenia – Geraude Nyabutsitsi – podjęto dalsze ustalenia: każde ze studentów założyło konto we frankach rwandyjskich. Konto będzie służyć jedynie do celów obsługi stypendium. Na osobę nadzorującą prawidłowość operacji finansowych między studentami a Uniwersytetem został wybrany ks. Ryszard Kusy, mieszkający w Rwandzie, który prowadzi programy stypendialne w Rwandzie i ma znakomite doświadczenie w tym obszarze. Ks. Ryszard Kusy sprawdził, że podane przez Stowarzyszenie Studentów Ocalałych z Ludobójstwa sumy za czesne za studia odpowiadają prawdzie. Ks. Kusy zobowiązał się również, że dwa razy w roku sprawdzi wyniki w nauce stypendystów. Ustalono bowiem, że oblanie egzaminów i nieprzejdzie na kolejny semestr nauki oznacza natychmiastowe zakończenie stypendium.

Studenci otrzymali od Fundacji ITAKA najpierw pieniądze na opłatę rejestracyjną oraz na wymaganą opłatę (7800 zł.) za pierwsze pół roku studiów i w wymaganym terminie (do 20.10.09 r.), przelali je na konto Uniwersytetu. W następnej kolejności mieli otrzymać pieniądze na półroczne utrzymanie (wyplata w grudniu 2009). Program stypendialny nie zyskał akceptacji nowego Zarządu Fundacji ITAKA (powołanego 14 listopada 2009 r.) i wypłata stypendiów została wstrzymana.

„Depresja jest chorobą. Lecz depresję” – przeciwdziałanie chorobie XXI wieku. Projekt dwuletni (2008-2010) finansowany dzięki dotacji z Biura Polityki Zdrowotnej Urzędu m.st. Warszawy (łącznie 45 000,00 zł). Dotacja na rok 2009 w kwocie: 15.000,00 zł.

Wszelką pomoc świadczymy zgodnie z ofertą. Celem zadania „Depresja jest chorobą. Lecz depresję” jest zwiększenie wiedzy społeczeństwa na temat depresji (jej objawów), uświadomienie roli profilaktyki, wczesnego diagnozowania oraz optymalnego leczenia depresji. Cel ten osiągamy poprzez coroczną ogólnopolską kampanię informacyjną „Depresja jest chorobą. Lecz depresję” (realizowana co roku w okresie luty – marzec w ramach obchodów Dnia Walki z Depresją) oraz popularyzację wiedzy na temat depresji i sposobów jej leczenia za pośrednictwem Antydepresyjnego Telefonu Zaufania zintegrowanego ze stroną internetową www.leczdepresje.pl. Antydepresyjny Telefon Zaufania działa w poniedziałki i czwartki w godzinach 17:00-20:00. Dyżurujący przy telefonie lekarze psychiatry udzielają porad chorym z objawami depresji i ich rodzinom, podają adresy Poradni Zdrowia Psychicznego, namawiają do podjęcia leczenia.

Wiele informacji przydatnych dla chorych, ich rodzin i lekarzy pierwszego kontaktu można znaleźć na stronie internetowej www.leczdepresje.pl. Strona ta stanowi cenne źródło informacji na temat depresji dla tysięcy internautów. Dzięki Antydepresyjnemu Telefonowi Zaufania Fundacji ITAKA oraz stronie www.leczdepresje.pl chorzy i ich bliscy uzyskują dokładną wiedzę na temat sposobów leczenia depresji. Dzięki temu w wielu przypadkach zapobiegamy ryzyku przerwania leczenia, co zmniejsza ryzyko nawrotów choroby. Często po rozmowie z lekarzem psychiatrą chorzy podejmują leczenie. W okresie objętym sprawozdaniem liczba rozmów przychodzących na Antydepresyjny Telefon Zaufania była większa od zakładanej w projekcie. W projekcie zakładaliśmy 56-60 osób, które co miesiąc otrzymają od psychiatrów bezpośrednią informację na temat depresji i sposobów jej leczenia. W sumie, w 2009 r., w ramach Antydepresyjnego Telefonu Zaufania Fundacji ITAKA, lekarze psychiatry przeprowadzili 1165 rozmów z chorymi na depresję i ich bliskimi. W minionym roku, na stronie www.leczdepresje.pl zanotowaliśmy 37661 odsłon, co średnio oznacza ponad 3138 odsłon miesięcznie. W lutym 2009 r. we współpracy z firmą Servier Polska Sp. z o.o., przeprowadziliśmy trzecią edycję Forum Przeciw Depresji – ogólnopolskiej kampanii medialnej poświęconej leczeniu depresji. W ramach kampanii miały miejsce m.in. konferencja Forum Przeciw Depresji, w kilku miastach Polski zorganizowano Dni Otwarte Forum Przeciw Depresji, w trakcie których można było wysłuchać wykładów poświęconych depresji, sposobom jej leczenia, itp. Firma Servier Polska Sp. z o.o. współfinansuje Antydepresyjny Telefon Zaufania Fundacji ITAKA (grant sponsorski).

Obchody Dnia Walki z Depresją. W okresie styczeń-luty 2009 r., w ramach obchodów Ogólnopolskiego Dnia Walki z Depresją (23 lutego), ITAKA wspólnie z firmą Servier Polska realizowała kampanię

informacyjną „Forum Przeciw Depresji”. Tegoroczna, trzecia edycja kampanii, koncentrowała się głównie na zagadnieniach związanych z poznaniem przyczyn powodujących rozwój depresji między innymi zaburzeniami rytmów okołodobowych, których normalizacja, według ostatnich badań, może stać się nową metodą leczenia depresji.

W sześciu największych miastach Polski odbyły się Dni Otwarte Forum Przeciw Depresji, podczas których zainteresowane osoby mogły wziąć udział w otwartych wykładach tematycznych uznanych autorytetów w dziedzinie psychiatrii i psychologii (np. dr Joanna Meder z Instytutu Psychiatrii i Neurologii), tematy wykładów: „Depresja – kiedy smutek staje się chorobą”, „Dlaczego ja, czyli przyczyny depresji?”, „Co oprócz leków? W czym może pomóc psychoterapia?”. W programie znalazły się również bezpłatne dyżury i konsultacje lekarzy psychiatrów w specjalnie zaaranżowanych gabinetach. Harmonogram Dni Otwartych objął następujące miasta: 30.01. Katowice, 04.02. Kraków, 06.02. Gdańsk, 11.02. Lublin, 12.02. Poznań, 18.02. Warszawa. Ponadto, w ramach Forum Przeciw Depresji, poza aktywnościami skierowanymi do mediów, zrealizowano liczne działania przeznaczone zarówno dla osób chorujących i ich rodzin, które na co dzień muszą zmagać się z problemem depresji, jak i dla osób zdrowych, które z różnych powodów (prywatnych lub zawodowych) interesują się tym zagadnieniem. Jednym z elementów kampanii był konkurs „24 godziny życia w depresji” na etiudę filmową lub komiks kierowany do studentów uczelni artystycznych i amatorów (między innymi z amatorskich klubów filmowych). Osia nadsyłanych prac było ukazanie, w jaki sposób depresja wpływa na naszą codzienność. Wręczenie nagród laureatom oraz prezentacja nagrodzonych prac miała miejsce 18 lutego 2009 r. w Warszawie podczas Dnia Otwartego Forum Przeciw Depresji. Kampanię zakończył happening na ulicach Warszawy zorganizowany 23 lutego w Światowym Dniu Walki z Depresją. Firma Servier Polska Sp. z o.o. współfinansuje Antydepresyjny Telefon Zaufania Fundacji ITAKA (grant sponsorski).

Grupy wsparcia dla rodzin osób zaginionych

Spotkania grup wsparcia dla rodzin zaginionych w Warszawie odbywają się dwa razy w miesiącu – osobne spotkania są dla osób pogrążonych w żałobie. W 2008 roku, Zarząd ITAKI dostrzegł potrzebę zorganizowania grup wsparcia dla rodzin osób zaginionych w innych miastach. W listopadzie 2008 r. odbyło się pierwsze spotkanie nowej grupy wsparcia w Krakowie (kolejne spotkanie było w grudniu). W listopadzie ruszyła również nowa grupa wsparcia w Lublinie (kolejne spotkanie było w grudniu).

W sumie, w 2009 r. miało miejsce 48 spotkań grup wsparcia, w tym: 24 spotkania w Warszawie (co miesiąc, spotkania 2 grup wsparcia) i po 12 spotkań w Krakowie i w Lublinie (jedno spotkanie w miesiącu). W ramach projektu, psychologowie jeździli co miesiąc do Krakowa i Lublina.

Spotkania grup wsparcia w Warszawie odbywały się w siedzibie Fundacji ITAKA oraz sali udostępnionej przez OPS Dzielnicy Wola. Spotkania grup wsparcia w Lublinie odbywały się dzięki pomocy Centrum Interwencji Kryzysowej w Lublinie, a organizacja grup wsparcia w Krakowie dzięki współpracy z Towarzystwem Interwencji Kryzysowej w Krakowie.

W pierwszej połowie 2009 r. grupy wsparcia realizowane były przez specjalistów ITAKI na zasadzie wolontariatu. Od lipca 2009 r. działanie było realizowane w ramach projektu „Szukamy ich, bo jesteśmy ludźmi. Poszukiwania i poradnictwo dla zaginionych i ich rodzin”, w ramach Rządowego Programu Operacyjnego Fundusz Inicjatyw Obywatelskich.

Program „Nie uciekaj”.

W 2009 r. kontynuowaliśmy program „Nie uciekaj” skierowany do młodzieży, nauczycieli, rodziców. Nasi trenerzy prowadzili w warszawskich gimnazjach i liceach warsztaty, podczas których pokazywali młodzieży, jak rozwiązywać problemy, tak aby ucieczka nie była jedynym wyjściem z trudnej sytuacji. Zajęcia cieszyły się dużym powodzeniem, szczególnie wśród dzieci i młodzieży. Serwis www.nieuciekaj.pl zawiera osobny dział z informacjami i poradami dla rodziców nastolatków. W 2009 r. program „Nie uciekaj” realizowany był w ramach współpracy z: Dzielnicą Wola, Urząd m.st. Warszawy Ośrodkiem Pomocy Społecznej Dzielnicy Wola, Urząd m.st. Warszawy (dotacja w kwocie 11.550,00 zł).

Przeciwdziałanie zjawisku handlu ludźmi

ITAKA-Centrum Poszukiwań Ludzi Zaginionych uczestniczy w pracach międzyresortowej Grupy Roboczej oraz Zespołu do Spraw Handlu Ludźmi działających przy MSWiA (Departament Migracji).

Jednocześnie Fundacja realizuje zadania zgodne z założeniami Krajowego Programu Zwalczenia i Zapobiegania Handlowi Ludźmi na lata 2009-2010.

Przez cały 2009 r. pracownicy ITAKI-Centrum Poszukiwań Ludzi Zaginionych prowadzili poradnictwo skierowane do osób zagrożonych zaginięciem ze szczególnym uwzględnieniem ewentualnych ofiar handlu ludźmi. Z pracownikami fundacji kontaktowały się osoby, które zamierzały wyjechać za granicę w

poszukiwaniu pracy, a bały się, że mogą stać się ofiarami przestępstwa, zjawiska handlu ludźmi, przymusowej lub niewolniczej pracy.

Osoby zainteresowane bezpiecznym wyjazdem za granicę korzystały z informacji umieszczonych na stronie internetowej www.bezpiecznapraca.eu. Serwis skierowany jest do osób poszukujących pracy za granicą, myślących o wyjeździe lub już zdecydowanych na wyjazd. Serwis zawiera informacje jak bezpiecznie wyjechać za granicę, jak ustrzec się zostania ofiarą handlu ludźmi, jak zapewnić swoje bezpieczeństwo już po dotarciu na miejsce oraz co zrobić w sytuacji gdy zostało się oszukany. Strona www.bezpiecznapraca.eu została stworzona w 2007 roku w ramach ogólnopolskiej kampanii informacyjno edukacyjnej „Bezpieczna Praca”. Jej celem było zapobieganie zaginięciom osób wyjeżdżających za granicę oraz aktywizacja społeczna osób pozostających bez pracy, obejmująca promocję bezpiecznego zatrudnienia. Przez cały 2009 rok działała 24h linia wsparcia dla zaginionych i ich rodzin. Non-stop przy telefonie zaufania pracował Zespół Poszukiwań i Identyfikacji ITAKI, który rejestrował przypadki zaginięć za granicą, prowadził poszukiwania i udzielał wsparcia rodzinom osób zaginionych. W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2009 r. Fundacja ITAKA przyjęła 1532 nowe zgłoszenia zaginięcia obywateli Polski w kraju i za granicą. Ponad 12% aktualnie poszukiwanych zaginionych to obywatele Polski zaginieni za granicą.

W wielu przypadkach przyczyną zaginięcia jest utrata kontaktu z rodziną, nieszczęśliwy wypadek, choroba. Jednakże pracownicy ITAKI rejestrują również sprawy, które wiążą się ze zjawiskiem handlu ludźmi: przypadki pracy przymusowej, pracy w agencjach towarzyskich, działaniami nielegalnych bądź nieuczciwych pośredników pracy i pracodawców. Przypadki handlu ludźmi dotyczą zarówno osób, które wyjechały za granicę i dopiero tam utraciły kontakt z rodziną, jak i osób, które zaginęły na terenie kraju i dopiero poszukiwania prowadzone przez ITAKĘ doprowadziły do uzyskania informacji o pobycie osoby zaginionej za granicą. W 2009r. Fundacja ITAKA odnotowała 10 przypadków zaginięć, w których po opisanu okoliczności zaginięcia lub ustaleniu miejsca pobytu osoby zaginionej można z pewnością stwierdzić, że przyczyną zaginięcia był handel ludźmi lub działanie zbliżone do tego przestępstwa. W 2010 r. Fundacja ITAKA zamierza wprowadzić procedurę rejestracji spraw, w których okoliczności zaginięcia wskazują na popełnienie wobec osoby zaginionej przestępstwa handlu ludźmi. Dzięki temu będzie możliwe podanie wiarygodnych danych statystycznych dotyczących osób zaginionych w związku z przestępstwem handlu ludźmi. Poszukiwania zaginionych w kraju i za granicą obejmowały pracę specjalistów ds. poszukiwań (Zespół Poszukiwań i Identyfikacji Fundacji ITAKA) oraz psychologów i prawników.

Zespół wykonywał działania polegające na: przyjmowaniu zgłoszeń o zaginięciu osoby; weryfikacji w Komendzie Głównej Policji wszystkich danych dotyczących osób zaginionych; wprowadzaniu spraw do Bazy Danych Osób Zaginionych i NN. Każde zgłoszenie jest zarejestrowane w bazie wraz ze szczegółową dokumentacją wszystkich podjętych w danej sprawie działań, kontaktów z rodzinami zaginionych i instytucjami zaangażowanymi w poszukiwania; organizacji poszukiwań; współpracy z konsulacjami RP; monitorowaniu pracy policji; publikacji w mediach komunikatów o zaginięciach (prasa Polska, zagraniczna, polonijna); współpracy z zagranicznymi organizacjami szukającymi osób zaginionych; udzielaniu porad prawnych rodzinom osób, które zaginęły w trakcie pracy za granicą.

Współpraca z instytucjami i organizacjami

W 2009 r. przedstawiciele Fundacji uczestniczyli w szeregu spotkań organizowanych m.in. przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji, Komendę Główną Policji, Rzecznika Praw Dziecka, zaprzyjaźnione organizacje pozarządowe (np. La Strada, Fundacja Dzieci Niczyje), itp.

Policja

W 2009 r. została opracowana treść porozumienia o współpracy pomiędzy ITAKĄ a Komendą Główną Policji. 25 maja 2009 r., przy okazji obchodów Międzynarodowego Dnia Dziecka Zaginionego, miało miejsce uroczyste podpisanie przez Komendanta Głównego Policji gen. insp. Andrzeja Matejuka oraz Wojciecha Tochmana i Michała Czyżewskiego – przedstawicieli Zarządu Fundacji ITAKA porozumienia o współpracy w zakresie poszukiwań ludzi zaginionych. Fundacja ITAKA na bieżąco współpracuje z policjantami prowadzącymi sprawy zaginionych osób, wojewódzkimi policyjnymi koordynatorami ds. zaginionych osób oraz Biurem Kryminalnym KGP.

Media

Przez cały rok pracownicy Działu Komunikacji i Rozwoju dostarczali mediom (prasa, stacje telewizyjne i radiowe) materiały do publikacji, reportaży i innych programów na temat problemu zaginięcia i ucieczek młodzieży. Do współpracujących z ITAKĄ gazet ogólnopolskich dołączyły lokalne gazety

ITAKA
Centrum Poszukiwań Ludzi Zaginionych
00-118 Warszawa, ul. E. Piłster 47
tel. 022 620-16-10
Regon 014940850, NIP 525-21-15-456

ITAKA-Centrum Poszukiwań Ludzi Zaginionych
sprawozdanie z działalności za 2009 r.

i stacje radiowe. Dzięki temu znacznie wzrosła ilość komunikatów o zaginięciach nadawanych w mediach. Rezultatem jest wzrost liczby wyjaśnionych spraw. Zdjęcia osób zaginionych (377) umieszczane były m.in. w czasopiśmie branżowym (np. dla kolejarzy Wolna Droga oraz Policja 997). W Gazecie Wyborczej umieszczono – 72 zdjęcia zaginionych. W innych gazetach i czasopiśmie (o zasięgu lokalnym) umieszczono 171 zdjęć osób zaginionych. W Internecie, na portalach informacyjnych zostało umieszczonych 67 spraw osób zaginionych wraz z komunikatami o okolicznościach zaginięcia i prośbą o pomoc w poszukiwaniach. Liczba publikacji w mediach drukowanych na temat osób zaginionych inicjowanych przez pracowników Działu Komunikacji i Rozwoju wyniosła 118.

Warszawska Straż Miejska

W miesiącach zimowych 2009 roku pracownicy i wolontariusze Fundacji ITAKA wzięli udział w akcji *Zupa* prowadzonej przez stołeczną Straż Miejską, polegającej na rozwożeniu gorącego posiłku najbardziej potrzebującym bezdomnym w Warszawie. Udział pracowników Fundacji ITAKA skierowany był na pogłębienie partnerstwa ze Strażą Miejską, z którą na bieżąco współpracujemy przy poszukiwaniach zaginionych, a także na działanie operacyjne, dzięki któremu udało rozpowszechnić wizerunki osób zaginionych (broszury, ulotki) oraz wiedzę na temat problemu zaginięć wśród grupy ryzyka, jaką stanowią osoby bezdomne.

Współpraca międzynarodowa

W 2009 roku Fundacja ITAKA brała aktywny udział w działaniach europejskiej Federacji Missing Children Europe, która działając przy Komisji Europejskiej zrzesza organizacje pozarządowe z krajów członkowskich zajmujące się zaginionymi dziećmi. W lutym braliśmy udział w spotkaniu dotyczącym implementacji Telefonu w Sprawie Zaginionego dziecka 116 000, które doprowadziło do jego wprowadzenia w Polsce w marcu tego roku. ITAKA uczestniczy w realizowanym przez Federację Missing Children Europe w Brukseli programie *The European 116 000 network: Towards a high quality service and effective cross border co-operation*, który ma za zadanie wypracowanie wspólnych standardów działania telefonu 116 000 w organizacjach członkowskich Federacji. Wymiana doświadczeń z innymi organizacjami prowadzącymi telefon 116 000 pozwoliła ITACE na zweryfikowanie jakości swoich procedur oraz tendencji dotyczących beneficjentów tego numeru. Obecnie w innych krajach prowadzących linię 116 000 głównymi beneficjentami są nastolatki, które uciekają z domu. Tendencja ta jest zauważalna również w Polsce. W konsekwencji czego Fundacja ITAKA planuje zwiększyć działania w zakresie profilaktyki ucieczek młodzieży.

Wizyta w ITACE Margaridy Barroso, członkini Zarządu Europejskiej Federacji Missing Children Europe, małżonki José-Manuela Barroso, Przewodniczącego Komisji Europejskiej.

W listopadzie 2009 roku Fundacja ITAKA Centrum Poszukiwań Ludzi Zaginionych zorganizowała wizytę Margaridy Barroso w Warszawie. Elementami wizyty były konferencja prasowa podsumowująca pierwsze 9 miesięcy działania Telefonu w Sprawie Zaginionego Dziecka 116 000 oraz wizyta Margaridy Barroso w siedzibie Fundacji ITAKA i spotkanie z członkami Zespołu Poszukiwań i Identyfikacji, a także z żoną Premiera Małgorzatą Tusk, z Dyrektorem Przedstawicielstwa Komisji Europejskiej Marie-Therese Duffy-Haeusler, Ambasadorką Portugalii Marią Julieta Sequeira e Serpa oraz członkiem Komisji Europejskiej Maciejem Lewandowskim. Celem spotkania była dyskusja na temat krajowego i europejskiego aspektu poszukiwań osób zaginionych, problemów społecznych związanych z zaginięciami, współpracy między sektorem pozarządowym a administracją publiczną oraz strukturami europejskimi.

Była to wizyta, która ze względu na swój nobilitujący charakter po raz kolejny zwróciła uwagę opinii publicznej na problem zaginięć. Ponadto w jej wyniku Małgorzata Tusk zainteresowała się problemem zaginionych dzieci i jest w kontakcie z Margaridą Barroso, z którą rozmawia na temat możliwości zaangażowania się we wsparcie organizacji działających na rzecz zaginionych dzieci w ramach struktur europejskich.

Zbiórka publiczna 2009 r.

Zbiórka była prowadzona na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej w następujących formach:

a. w formie dobrowolnych wpłat na wyodrębnione konto bankowe o numerze 74 1600 1169 0003 0132 0849 5155,

b. w formie zbiórki dobrowolnych datków do zaplombowanych puszek kwestorskich,

c. w formie zbiórki dokonywanej poprzez wysyłanie wiadomości tekstowych typu sms (hasło: ITAKA) na nr 72082 za pośrednictwem operatorów telefonii komórkowej w terminie od dnia 21 maja 2009 r., przy czym koszt przesłania jednej wiadomości wynosił 2,00 zł plus VAT, z tym, że Fundacja otrzyma kwotę 2,00 zł na cel zbiórki publicznej: W tej formie zbiórki pozyskano w 2009 r.: 53.309,25

Zebrane kwoty zostały przebrane na konto zbiórki publicznej przez operatorów komórkowych. Umowę podpisaliśmy z operatorami: Polkomtel SA, P4, Polska Telefonia Cyfrowa Sp. z o.o., Polska Telefonia Komórkowa Centertel.

W ramach otrzymanego pozwolenia ITAKA postanowiła zorganizować akcję „Podwieczerek dla ITAKI”. Celem akcji było zwiększenie świadomości społeczeństwa na temat problemu zaginięcia, przyczyn oraz konsekwencji związanych z tym zjawiskiem, poinformowanie o bezpłatnej pomocy oferowanej przez ITAKĘ rodzinom osób zaginionych oraz pozyskanie dobrowolnych datków na cele statutowe Fundacji (w ramach otrzymanego pozwolenia na zbiórkę publiczną). Informacja o akcji „Podwieczerek dla ITAKI”, w ramach której prowadzona była zbiórka publiczna została zamieszczona na stronach internetowych Fundacji ITAKA. Informacje o akcji zawierały między innymi zaproszenie do zorganizowania podwieczorku w prywatnych domach, wśród grona osób znanych osobiście Gospodarzom podwieczorku (goście byli zapraszani imiennie). Gospodarze i zaproszeni goście mieli rozmawiać na temat problemu zaginięcia, mogli również przekazać dobrowolne datki na cele zbiórki publicznej objętej pozwoleniem. Tego typu forma zbiórki podlegała wyłączeniu zgodnie z Art. 13, podpunkt c Ustawy z dnia 15 marca 1933 r. o zbiórkach publicznych (Dz. U. z dnia 31 marca 1933 r.), gdyż zbiórki były przeprowadzane w lokalach prywatnych, wśród grona osób znanych osobiście Gospodarzom przeprowadzającym zbiórkę. Mimo to, zebrane w ten sposób pieniądze zostały przekazane na cele zbiórki w formie dobrowolnych wpłat na specjalne konto bankowe o numerze: 74 1600 1169 0003 0132 0849 5155.

W trakcie rozpowszechniania w mediach informacji o prowadzonej zbiórce publicznej, zgłaszały się do Fundacji osoby deklarujące gotowość uczestniczenia w zbiórce publicznej, wiele z tych osób pomagało ITACE w przeprowadzeniu zbiórki w trakcie pierwszej edycji akcji „Podwieczerek dla ITAKI” przeprowadzanej w ramach zbiórki publicznej w 2007 r.

Pod koniec 2009 r. w ramach trzeciej edycji ogólnopolskiej akcji „Podwieczerek dla ITAKI” (zbiórka publiczna) chętne osoby zorganizowały we własnych domach spotkania dla bliskich, przyjaciół, znajomych. Wystaliśmy zaproszenia i podziękowania dla Gospodarzy i Uczestników Podwieczorków. Rozsyłaliśmy również broszurę, zawierającą informacje dlaczego ludzie giną bez wieści i jak można temu przeciwdziałać. Ostatecznie, zbiórkę publiczną w ramach kampanii „Podwieczerek dla ITAKI” przeprowadzono w 2 miejscach publicznych (część osób, które deklarowały przeprowadzenie zbiórki, nie przeprowadziły jej. Środki uzyskane za pomocą przekazania dobrowolnych datków do skarbon stacjonarnych zostały przez osoby przeprowadzające zbiórkę publiczną wpłacone na specjalnie wyznaczone konto zbiórki publicznej.

Po zakończeniu zbiórki publicznej, w przewidzianym terminie, ITAKA wysłała do MSWiA sprawozdanie z przeprowadzonej zbiórki publicznej.

Wolontariat

W działalność ITAKI jest zaangażowanych około 20 wolontariuszy. Są to zarówno studenci jak również osoby pracujące czy będące na emeryturze. Świadczą oni pomoc w zależności od bieżących potrzeb i prowadzonych działań – przygotowanie baz wysyłkowych, zbieranie informacji, przyjmowanie zgłoszeń o osobach zaginionych, pomoc przy wysyłkach materiałów informacyjnych, obsługa korespondencji mailowej. W 2008 r. zespół wolontariuszy ITAKI zwiększył się o grupę seniorów, którzy dołączyli do nas w ramach projektu „Szukaj razem z nami” – program „Seniorzy w Akcji”. Pomimo zakończenia projektu (połowa 2009r.) część seniorów kontynuuje współpracę z ITAKĄ. Pod koniec 2009 r. Fundacja przeprowadziła nabór kolejnych wolontariuszy, którzy po przejściu specjalistycznych szkoleń wspierają w pracy Zespół Poszukiwań i Identyfikacji.

3.

W 2009 r. ITAKA-Centrum Poszukiwań Ludzi Zaginionych nie prowadziła działalności gospodarczej.

4.

Odpisy uchwał Zarządu Fundacji w załączeniu.

5.

Uzyskane przychody w 2009 r. wyniosły:	1.401.183,47
w tym:	
- dotacje ze środków publicznych	444.573,72
w tym	
- od gmin (samorządowe)	94.760,68
- dotacje z budżetu państwa	349.813,04
- darowizny	784.415,44
w tym:	
- 1%	589.168,39
- darowizny prywatne	171.618,45
- darczyńcy-instytucje	23.628,60
- dotacje pozostałe	112.096,88
w tym:	
- Fundacja Grupy TP	100 000,00
- T.I.T. „E”	4.096,88
- Fundacja Wspólna Droga	8.000,00
- pozostałe przychody statutowe:	60.097,43
w tym:	
- nawiązki sądowe	3.100,00
- zbiórka publiczna	2.011,44
- pozostałe przychody operacyjne i finansowe	1.676,74
- SMS	53.309,25

6.

Koszty w 2009 r. wyniosły:	1.194.413,51
w tym:	
- koszty statutowe zadań:	368.662,64
- koszty administracyjne wg rodzajów:	103.265,75
(koszty administracyjne są ponoszone w ramach kosztów statutowych realizacji zadań)	
w tym :	
- czynsz	44.817,53
- energia elektryczna	9.887,97
- inne usługi prowadzenia biura	12.453,36
- opłaty	860,46
- ochrona lokalu	2.974,36
- księgowość	3.294,00
- promocja akcji 1%	28.978,07
- koszty wynagrodzeń	722.155,12
koszty wynagrodzeń są ponoszone w ramach kosztów statutowych realizacji zadań	
w tym:	
- wynagrodzenia z listy płac	420.474,64
- zleceń i o dzieło wyniosły:	188.893,00
- ZUS pracodawcy	96.570,77

ITAKA
Centrum Poszukiwań Ludzi Zaginionych
00-118 Warszawa, ul. E. Plater 47
tel. 022 620-16-10
Regon 014940850, NIP 525-21-13-456

ITAKA-Centrum Poszukiwań Ludzi Zaginionych
sprawozdanie z działalności za 2009 r.

- nagrody, premie	16.216,71
-Inne świadczenia na rzecz pracowników:	
- badania okresowe pracowników	330,00

7.

a)
Liczba zatrudnionych na 31.12.2009: 13 osób na umowę o pracę,
18 osób na zlecenie.

c)
Członkowie Zarządu Fundacji nie pobierają wynagrodzeń z tytułu pracy w Zarządzie.

e)
Fundacja nie udzielała żadnych pożyczek pieniężnych.

f)
Saldo końcowe na rachunku bieżącym w FORTIS Banku z 31.12.2009 r. wynosiło: 19.688,22 zł.
Na 31.12.2009 saldo na rachunku lokat wynosiło 170.000,00.

g)
Nie nabyto żadnych obligacji i akcji.

h)
Nie nabyto żadnych nieruchomości.

i)
W 2009 r. nabyto środki trwałe za kwotę: 10.350,00

j)
Wartość aktywów wg bilansu: 248.610,10
Wartość pasywów wg bilansu: 248.610,10
Nie składano sprawozdania do celów statystycznych.

8.

W roku 2009 Fundacja ITAKA realizowała następujące zadania zlecone przez podmioty państwowe i samorządowe:

„Szukamy ich, bo jesteśmy ludźmi. Poszukiwania i poradnictwo dla zaginionych i ich rodzin.” Projekt jednoroczny finansowany w ramach Rządowego Programu Operacyjnego Fundusz Inicjatyw Obywatelskich, Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej. Dotacja na rok 2009 w kwocie: 24.867,00 zł.

„Nocne poradnictwo dla rodzin osób zaginionych oraz profilaktyka zaginięć” w ramach całodobowej linii wsparcia dla zaginionych i ich rodzin. Dofinansowanie przyznane na rok 2009 przez Biuro Polityki Społecznej m. st. Warszawy w kwocie 35.000,00 zł.

„Porady socjalne i psychologiczne dla rodzin osób zaginionych”. Pięcioletni projekt realizowany dzięki dotacji z Biura Polityki Społecznej Urząd m.st. Warszawy – zlecenie na realizację zadań w zakresie pomocy społecznej (łącznie 296 430,00 zł). Dotacja na rok 2009 w wysokości 63.000,00 zł.

„Depresja jest chorobą. Leczyć depresję” – przeciwdziałanie chorobie XXI wieku. Projekt dwuletni (2008 - 2010) finansowany dzięki dotacji z Biura Polityki Zdrowotnej Urzędu m.st. Warszawy (łącznie 45 000,00 zł). Dotacja na rok 2009 w kwocie: 15.000,00 zł.

ITAKA
Centrum Poszukiwań i Poradnictwa
00-118 Warszawa
tel. 022 42 42 42
Regon 014940850

ITAKA
Centrum Poszukiwań i Poradnictwa
00-118 Warszawa
tel. 022 42 42 42
Regon 014940850
ITAKA-Centrum Poszukiwań Ludzi Zaginionych
sprawozdanie z działalności za 2009 r.

J. Duda
J. Jankowski

W 2009 r. program „Nie uciekaj” realizowany był w ramach współpracy z: Dzielnicą Wola, Urząd m.st. Warszawy Ośrodkiem Pomocy Społecznej Dzielnicy Wola, Urząd m.st. Warszawy (dotacja w kwocie 11.550,00 zł).

9.

ITAKA jest płatnikiem podatku PIT-4, który płacony jest do 20-go każdego następnego miesiąca. W tym roku podatek PIT-4 został w całości zapłacony do 31.12.2009 r. Z tego tytułu składamy deklarację PIT-4R. ITAKA jest zarejestrowana jako podatnik VAT i składa deklarację VAT-7, gdyż może odliczać VAT od zakupów dokonywanych z bezzwrotnej pomocy zagranicznej. Na koniec roku ITAKA składa deklarację cit-8 i cit-8/0 oraz cit-D. Wszystkie deklaracje składane są w terminie a zobowiązania również w terminie płacone.

W 2009 r. zostały przeprowadzone kontrole prawidłowości wykorzystania przyznaných dotacji w ramach programu: Fundusz Inicjatyw Obywatelskich przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej, „Depresja jest chorobą. Leczyć depresję” – przeciwdziałanie chorobie XXI wieku. przez Biuro Polityki Zdrowotnej Urzędu m.st. Warszawy. Kontrole wykazały prawidłowości w realizacji zadań, zarówno pod względem merytorycznym jak i finansowym.

Zastwierdzone 28.06.2010r.

Anna Dziurka
Prezes Zarządu

Teresa Niewójt
Sekretarz Zarządu

ITAKA
Centrum Poszukiwań Ludzi Zaginionych
00-118 Warszawa, ul. E. Piłster 47
tel. 022 620-16-10
Regon 014940650, NIP 525-21-13-456

Handwritten signature